

Det hela - 10 prickar

Delen - 2 röda prickar

Andelen röda: $\frac{2}{10} = 0,2 = 20\%$

När du ska beräkna **andelen/PROCENTEN**

delen eller skillnaden

procenten = _____

det hela / det som var från början / det man jämför med

3 Exempel

Hur många procent av eleverna har jeans idag? $\frac{6}{18} = 0,33 = 33\%$

En sak höjs från 56kr till 80 kr. Med hur många procent höjs procent? $\frac{24}{56} = 0,43 = 43\%$

Pelle har springer på 15 min och Olle på 17min. Hur många procent snabbare springer Pelle? $\frac{2}{17} = 0,12 = 12\%$

När du ska beräkna vad **DELEN ÄR VÄRD**

Metod I

Beräkna vad en procent är värd genom att dela det hela med hundra

Beräkna vad delen är värd genom att sedan multiplicera det du fick med procenten

Exempel

Hur mycket är 4% av 235 kr?

1. $1\% \Leftrightarrow \frac{235}{100} = 2,35$ kr

2. $4\% \Leftrightarrow 4 \cdot 2,35 = 9,40$ kr

Metod II

Gör om procenten till decimalform

Multiplicera decimalformen med det hela

Exempel

Hur mycket är 4% av 235 kr?

1. $4\% \Leftrightarrow 0,04$

2. $0,04 \cdot 235 = 9,40$ kr

När du ska beräkna **DET HELA**

Beräkna vad en procent är värd genom att dela delen med procenten

Beräkna vad det hela är värt genom att sedan multiplicera det du fick med 100

Exempel

Tex: 8% av en vinst är värt 25 kr, hur mycket är allt värt?

$1\% \Leftrightarrow \frac{25}{8} = 3,125$ kr

$100\% \Leftrightarrow 3,125 \cdot 100 = 312,50$ kr

Beräkningar med RÄNTA

Räntan på ett år = räntesatsen i decimalform · hela lånade beloppet

Beräkning av räntesatsen (i decimalform) = $\frac{\text{räntan för ett år i antal kronor}}{\text{hela lånade beloppet}}$